

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII — KOMISJA HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXV — ZESZYT 1
1973

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

T. I,	(1949) cena	10,00 zł	T. XIV,	z. 2 (1962)	„	67,00 „
T. II,	(1948)	„ 12,00 „	T. XV,	z. 1 (1963)	„	95,00 „
T. III,	(1951)	„ 15,00 „	T. XV,	z. 2 (1963)	„	60,00 „
T. IV,	(1951)	„ 15,00 „	T. XVI,	z. 1 (1964)	„	67,00 „
T. V,	(1953)	„ 37,00 „	T. XVI,	z. 2 (1964)	„	60,00 „
T. VI,	z. 1 (1954)	„ 45,50 „	T. XVII,	z. 1 (1965)	„	78,00 „
T. VI,	z. 2 (1954)	„ 60,15 „	T. XVII,	z. 2 (1965)	„	84,00 „
T. VII,	z. 1 (1955)	„ 52,30 „	T. XVIII,	z. 1 (1966)	„	90,00 „
T. VII,	z. 2 (1955)	„ 49,10 „	T. XVIII,	z. 2 (1966)	„	75,00 „
T. VIII,	z. 1 (1956)	„ 45,50 „	T. XIX,	z. 1 (1967)	„	82,00 „
T. VIII,	z. 2 (1956)	„ 45,20 „	T. XIX,	z. 2 (1967)	„	62,00 „
T. IX,	z. 1 (1957)	„ 77,00 „	T. XX,	z. 1 (1968)	„	84,00 „
T. IX,	z. 2 (1957)	„ 107,00 „	T. XX,	z. 2 (1968)	„	72,00 „
T. X,	z. 1 (1958)	„ 75,00 „	T. XXI,	z. 1 (1969)	„	76,00 „
T. X,	z. 2 (1958)	„ 135,00 „	T. XXI,	z. 2 (1969)	„	75,00 „
T. XI,	z. 1 (1959)	„ 63,00 „	T. XXII,	z. 1 (1970)	„	88,00 „
T. XI,	z. 2 (1959)	„ 94,00 „	T. XXII,	z. 2 (1970)	„	68,00 „
T. XII,	z. 1 (1960)	„ 70,00 „	T. XXIII,	z. 1 (1971)	„	70,00 „
T. XII,	z. 2 (1960)	„ 82,00 „	T. XXIII,	z. 2 (1971)	„	68,00 „
T. XIII,	z. 1 (1961)	„ 68,00 „	T. XXIV,	z. 1 (1972)	„	92,00 „
T. XIII,	z. 2 (1961)	„ 72,00 „	T. XXIV,	z. 2 (1972)	„	74,00 „
T. XIV,	z. 1 (1962)	„ 74,00 „				

Następny zeszyt Czasopisma Prawno-Historycznego (t. XXV, z. 2, 1973) zawierać będzie m. in. rozprawy: S. Russockiego, *Zgromadzenia przedstanowe Środkowej Europy*; I. Malinowskiej-Kwiatkowskiej, *Parlamenty stanowe a zgromadzenia miejskie w średniowiecznej Italii*; A. Gąsiorowskiego, *Podróże panującego w średniowiecznej Polsce*; W. Uruszczaka, *Krakowski komentarz reguł prawa z początku XVI wieku*; K. Orzechowskiego, *Ewolucja form śląskiego sejmu pod rządami Habsburgów w XVI wieku*; M. Zmierczak, *Ideologia liberalna w II Cesarstwie. Uwagi o konfliktach ideowych we Francji w latach 1852 - 1870*; J. Justyńskiego, *Spółeczeństwo i państwo w ideologii „indyjskiego renesansu”*; J. Wąsickiego, *Państwo pruskie na tle ustroju politycznego Rzeszy Niemieckiej w latach 1919 - 1947*. Ponadto w zeszycie znajdują się prace drobne i materiały, artykuły recenzyjne, obszerny dział recenzji i not recenzyjnych oraz kronika życia naukowego.

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
I N S T Y T U T H I S T O R I I — K O M I S J A H I S T O R I I P A Ń S T W A I P R A W A

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXV—ZESZYT 1

1973

P A Ń S T W O W E W Y D A W N I C T W O N A U K O W E

KOMITET REDAKCYJNY

ANDRZEJ AJNENKIEL, JULIUSZ BARDACH, STANISŁAW GRODZISKI,
HENRYK OLSZEWSKI (sekretarz redakcji), KAZIMIERZ ORZECOWSKI,
MICHAŁ SZCZANIECKI (redaktor naczelny), MONIKA SENKOWSKA-GLUCK,
JAN WĄSICKI, ADAM WILIŃSKI

Adres Redakcji: Poznań, ul. Czerwonej Armii 90,
Collegium Iuridicum

Copyright
by Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1973

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE ODDZIAŁ W POZNANIU

Wydanie I. Nakład 370+90 egz. Ark. wyd. 28,5. Ark. druk. 21,75. Papier druk. sat,
kl. V, 62 g, 70×100. Oddano do składania 28 XII 1972 r. Do druku podpisano
25 VI 1973 r. Druk ukończono w czerwcu 1973 r. Zam. nr 830/156. D-5/339. Cena zł 85,—

DRUKARNIA UNIwersytetu IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XXV — Zeszyt 1

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Głombik Czesław, Renesans karoliński. Problem politycznej inspiracji karolińskiej odnowy życia umysłowego	1
<i>La renaissance carolingienne. Problème d'inspiration politique du renouveau carolingien de la vie intellectuelle</i>	23
Labuda Gerard, O stosunkach prawnopublicznych między Polską a Niemcami w połowie XII wieku	25
<i>Les rapports juridiques polono-allemands dans la moitié du XIIe siècle</i>	59
Bardach Juliusz, Sok, soczenie, prosoka. Studium o postępowaniu dowodowym w Wielkim Księstwie Litewskim oraz w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej	61
<i>Sočiti et sok dans la procédure pénale du Grand Duché de Lituanie aux XVe - XVIe siècles et des autres pays de l'Europe</i>	104
Orzechowski Kazimierz, Ogólnosłańskie zjazdy czasów Jagiellońskich (1490 - 1526)	107
<i>Les assemblées des pays silésiens à l'époque des Jagellons (1490 - 1526)</i>	130
Sobolewski Marek, Historia współczesnych doktryn politycznych. Próba systematyzacji	131
<i>Les doctrines politiques contemporaines. Essai de la systématisation</i>	154
Bianchi Leonard, Zarys systemu politycznego burżuazyjnej Republiki Czechosłowackiej w pierwszych latach jej istnienia	157

II. ARTYKUŁY RECENZYJNE — ARTICLES CRITIQUES

Sobociński Władysław, O stanie wyjątkowym w Królestwie Polskim w latach sześćdziesiątych XIX w.	175
Ciągwa Józef, W kręgu słowackiej myśli politycznej XIX wieku	183

III. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — COMPTES RENDUS ET NOTES CRITIQUES

W. J. Jones, The Politics and the Bench. The Judges and the Origines of the English Civil War (Hubert Izdebski)	191
R. Gibert, Historia general del derecho español (Katarzyna Sójka-Zielińska)	193
A. Dufour, Le mariage dans l'école allemande du droit naturel moderne au XVIIIe siècle (Katarzyna Sójka-Zielińska)	194
M. Antoine, Le Conseil du Roi sous le règne de Louis XIV (Hubert Izdebski)	196

Spis treści

H. Lajos, Az Első 1795-ös Magyar Büntetőkódex — tervezet (Stanisław Salmonowicz)	199
R. Moos, Der Verbrechensbegriff in Österreich im 18. und 19. Jahrhundert (Stanisław Salmonowicz)	200
Dejiny štátu a práva na území Československa v období kapitalizmu 1848 - 1945 (Józef Ciągwa)	204
Die Krise des Parlamentarismus im Ostmitteleuropa zwischen den beiden Weltkriegen (Andrzej Ajnenkiel)	210
* * *	
B. Ryszewski, Archiwistyka — przedmiot, zakres, podział. Studia nad problemem (Wojciech M. Bartel)	214
L. Garcia de Valdeavellano, Curso de historia de las instituciones espanolas de las origines al final de la Edad Media (Stanisław Russocki)	215
H. Oplatka-Steinlin, Untersuchungen zur neuhochdeutschen Gesetzes-sprache (Stanisław Salmonowicz)	216
E. Volterra, Il problema del testo delle costituzioni imperiali (Błażej Wierzbowski)	217
G. L. Kurbatov, Osnovnyje problemy vnutrennego razvitija vizantijskogo goroda v IV-VII vv. (Błażej Wierzbowski)	218
Lordship and Community in Medieval Europe (Stanisław Russocki)	218
D. Claude, Adel, Kirche und Koenigtum im Westgotenreich (Stanisław Russocki)	219
Medievistika na XIII Meždunarodnom Kongresse Istoričeskich Nauk v Moskve i na V Meždunarodnom Kongresse Ekonomičeskoj Istorii v Leningrade (Stanisław Russocki)	220
E. Mueller-Mertens, Regnum Theutonicum. Aufkommen und Verbreitung der deutschen Reichs- und Königsauffassung im früheren Mittelalter (Stanisław Russocki)	220
V. V. Mavrodin, Obrazovanie drevnerusskogo gosudarstva i formirovanie drevnerusskoj narodnosti (Stanisław Russocki)	221
A. P. Novoselcev — V. T. Pašuto, L. V. Čerepnin, Puti razvitija feodalizma (Stanisław Russocki)	221
S. B. Veseļovskij, Issledovanija po istorii klassa služilych zemlevladel'cev (Stanisław Russocki)	222
Vizantijskije očerki. Trudy sovetskich učenyh k XIV Kongressu Vozantinistov (Błażej Wierzbowski)	222
Filozofia polska XV wieku. Praca zbior. pod red. R. Palacza (Stanisław Russocki)	223
H. Demelius, Aus dem Stadtbuch von Mautern an der Donau (1432 - 1550) (Lesław Pauli)	223
B. P. Wolffe, The Royal Demesne in English History. The Crown Estate in the Governance of the Realm from the Conquest to 1509 (Hubert Izdebski)	224
Statuty miasta Kalisza z XV-XVIII wieku, zebrał i opracował Witold Maisel (Zdzisław Kaczmarczyk)	225
R. E. Boyer, English Declarations of Indulgence 1687 and 1688 (Hubert Izdebski)	225

Spis treści

J. Skibiński, Starostwa dziedziczne Prus Książęcych w XVII i XVIII wieku (Ryszard Łaszewski)	226
P. Chaunu, La Civilisation de l'Europe des Lumières (Stanisław Salmonowicz)	228
H. Holzhauser, Willensfreiheit und Strafe. Das Problem der Willensfreiheit in der Strafrechtslehre des 19. Jahrhunderts und seine Bedeutung für den Schulenstreit (Stanisław Salmonowicz)	229
J. Kosim, Losy pewnej fortuny. Z dziejów burżuazji warszawskiej w latach 1807 - 1830 (Marian Kallas)	230
A. Eisenbach, Kwestia równouprawnienia Żydów w Królestwie Polskim (Marian Kallas)	231
P. F. Łaptin, Obščina v ruskoj istoriografii poslednoj tretii XIX — načala XX v. (Stanisław Russocki)	232
M. Cowling, The Impact of Labour 1920 - 1924. The Beginnings of Modern British Politics (Hubert Izdebski)	232
R. Tokarczyk, Zarys współczesnych doktryn politycznych (Janusz Justyński)	232
Nicolas Iorga, l'homme et l'oeuvre. A l'occasion du centième anniversaire de sa naissance (Lesław Pauli)	233

IV. IN MEMORIAM

Henryk Grajewski (1914 - 1971) (Władysław Sobociński). Bibliografia opublikowanych prac naukowych profesora Henryka Grajewskiego (Filomena Bortkiewicz)	235, 240
Michał Wyszzyński (1890 - 1972) (Henryk Kupiszewski)	245

V. KRONIKA — CHRONIQUE

Konferencja radzieckich historyków państwa i prawa (Z. M. Czerniłowski)	249
Międzynarodowa konferencja poświęcona historii administracji (Zdzisław Kaczmarczyk)	251
XIX Kongres Société Jean Bodin. Stanowisko dziecka w aspekcie prawnoporównawczym (Juliusz Bardach)	253
Sesja Międzynarodowej Komisji Historii Parlamentaryzmu (Karol Górski)	255
Wiec — rada — sejm — parlament. Konferencja historyków państwa i prawa w Kołobrzegu (Marek Sędek i Andrzej Zakrzewski)	257

VI. BIBLIOGRAFIA — BIBLIOGRAPHIE

Sawicki Jakub, Materiały do polskiej bibliografii historycznoprawnej za rok 1971	263
--	-----

VII. LISTY DO REDAKCJI

Sobociński Władysław, W sprawie archiwaliów sądowych Królestwa Polskiego	339
--	-----

SPIS WSPÓŁPRACOWNIKÓW ZESZYTU 1

Andrzej Ajnenkiel (Warszawa)
Juliusz Bardach (Warszawa)
Wojciech M. Bartel (Kraków)
Leonard Bianchi (Bratysława)
Filomena Bortkiewicz (Łódź)
Z. M. Czerniłowski (Moskwa)
Józef Ciągwa (Katowice)
Antoni Gąsiorowski (Poznań)
Czesław Głombik (Katowice)
Karol Górski (Toruń)
Hubert Izdebski (Warszawa)
Janusz Justyński (Toruń)
Zdzisław Kaczmarczyk (Poznań)
Marian Kallas (Toruń)
Henryk Kupiszewski (Warszawa)
Gerard Labuda (Poznań)
Ryszard Łaszewski (Toruń)
Kazimierz Orzechowski (Wrocław)
Lesław Pauli (Kraków)
Stanisław Russocki (Warszawa)
Jakub Sawicki (Warszawa)
Stanisław Salmonowicz (Poznań)
Marek Sędek (Warszawa)
Władysław Sobociński (Warszawa)
Marek Sobolewski (Kraków)
Wacław Uruszczak (Kraków)
Błażej Wierzbowski (Toruń)
Andrzej Zakrzewski (Warszawa)